

daroval mír trojí povahy. Neboť Kristus ve svém lidstvu návštěvou
místa církve, totiž střed našeho obydleného světa, jsa tříatřicet let živ
v Judeji a v Jeruzáleme; předpeklí, v němž se otcové očištěvali, odkud
v duši vytřhl zlomeček své církve; a za třetí vstoupil konečně na nebe
a ujal se zajatých, které po slavném vítězství korunoval a umístil na pra-
vici Boží. To je tedy trojí stránka jedné církve obecné čili katolické, at

KAPITOLA DRUHÁ

Když jsem pověděl, co je svatá církev obecná, že totiž je toliko jedna, jako je jen jeden Počet všech předurčených, a že je svými údy rozšířena po celém světě, že třeba věděl, že trato svatá obecná církev se dělí na tři části, totiž na církve zvitězilou, bojující a spící.

Církev bojující je počet předurčených, pokud je zeze na cestě k nebeské vlasti. A nazývá se bojující, protože bojuje Kristův boj proti tělu, světu a dáhlu.

Církve spící je počet předurčených, trpící v očistci. Nazývá se spící, protože v očistci si už nepotřebuje zasluhovat blaženosť, kterou si v přitomném zí votě zasloužila dík předcházející a pomáhající milosti Boží, aby po zadostiučinění v očistci dosla odměny v nebeské vlasti.

Církve zvítězil jí sou blahoslaveni odpočívajici v nebeské vlasti, kteři

vedli boj Kristu v pronášanu a konecne slavne zvitezili.
V den soudu bude však ze všech těchto částí jedna veliká církev.
A na znamení této trojdlnosti obecné církve říkají učitelé, že je sváost
eucharistie lámaná na tři díly: první díl, vnořený do tekuté svátosti,
označuje podle nich církev zvítězilou, která se omočením vsála a vpila
do božské podstaty, jak říká hlava církve v §. kapitole Písne obveselujíc
své přátele a spojujehodovníky: „Opojte se, nejmilejší!“ Avšak dvě druhé
části, které se mají očistit v ruce Páně a zasluhou církve, jsou označeny
témi dvěma díly, které drží kněz v rukou: veřši vespod položený ozna-
čuje církev bojující a menší, opírající se o položený díl, označuje církev
očekávající v očštici. Oprá se totiž o přimluvy církve bojující.

A pro tyto dvě části vysláme dvojnásobné prosby k Beránku, který je hlavou církve, aby se smiloval nad námi. Avšak pro třetí část, k jejímuž pokojí duchtíme dospět, prosíme, aby tentýž Beránek nám nakonec

uz je kolik chce církvi dátci.
Avšak tato církev obecná je panenská nevěsta Krista panice, z níž se jako z pravé matky duchovně rodíme. „Panna,“ říkám, „Všecka krásná, na níž není poskytnut“ podle 4. kapitoly Písni. „Bez poskvurny a vrásky, ale svatá a neposkytnutá“ – Efesským 5 – a tak nejednější ve svém celku v nebeské vlasti. Zde však smilnic s cizoložným čáblem a s četnými jeho údy je častečně porušena zločiny. Nikdy však nebude přijata na ližko ženichovo na pravici, aby byla blahoslavěna objímána jako nevěsta, dokud se nestane čistou pannou bez jakékoli vrásky. Kristus totiž je ženich panenství a co živ bude, nikdy nedovolí své nevěště, aby od něho oděšla za duchovním smilstrem. Proto je řečeno o zástupu nebeských občanů ve Zjevení 14: „Panice totiž jsou a následují Beránka, kamkolи by šel.“ Kristus teď byl hned od prvního okamžiku světa předurčen za ženicha církve. Při určení andělů dal pak věno jedné části své nevěsty, a podobně také při urvrzení spravedlivého Abela a jiných svatých až do svého vřelení, zatím co ustavičně trvalo totéž zasnoubení, neboť císař, rozmnožitel říše, rozmnožuje ustavičně věno. Při svém vtělení však uzavřel po druhé sňatce, když učinil jakoby královnu tu část celé církve, iž se s jistou oprávněností nazývá křestanskou církví. Tehdy totiž

Odtud celé křesťanské učení je shrnuto v modlitbě církve, v níž žádáme ženicha, aby svým příchodem v těle nás učil pozemskými věcmi a milovat věci nebeské — pohrdat, to jest odsumout je v naší nevěsta nasledovat.

60

náklonnosti do pozadí a milovat ženicha Krista nad všecko.
Z toho je patrnو, jak svatá církve obecná jest jedinká nevěsta Kristova,
panna až do konce nejčudnější, kterou Syn Boží pojal v manželství z věč-
ného milování a z milosti, aby ji měl za vlastní. Tu pevně věřme, říkajíce

ve vyznání: „Věřím jednu svatou církvi obecnou“, o niž se ještě přidává v druhém vyznání: „a apoštolskou“. Nazývá se totiž apoštolskou, protože apoštolové jsou části téže matky církve, v duchu plně ocíšené, kterou sami Kristovým učením i svou krví zasadili a jejichž učením a autoritou řídí jeho náměstkové nadále dívenku, hledající už jen ženicha církve.

Tak také mluví Dekret v 24. oddile, v 1. květii, v němž papež Lev říká:

„Výsada Petrova trvá všude, kde se z jeho spravedlivosti vynáší soud.“

Nebot on sám sídlí na nebesích a hledí a dozírá na to, co má Bůh svázzat a rozvázat. Proto říká Bonifác VIII. v dekretálu *Extravagantes*: „Sama vira nás maléhavě nutí věřit a držet, že jedna jest svatá církev obecná a apoštolská.“ Jednota církve obecné záleží v jednotě předurčení tím, že jednotliví její údové jsou jedno předurčením, a v jednotě blahoslavenství tím, že jednotliví její synové jsou nakonec spojeni v blahoslavenství. V přítomnosti záleží její jednota také v jednotě víry a ctnosti a v jednotě lásky, jak rozvádí Augustin ve výkladu na Jana při slovu z kapitoly 17: „Abi všechni jedno byli“; a v listě Dardanovi vykládaje onen vers: „Je užitečné, aby člověk jeden umřel za lid“. říká: Kaifás prorokoval, že Bůh shromáždí své syny v jedno. Praví, nikoli snad na jedno hmotné místo, nýbrž shromáždil je v jednu duchu a v jedno tělo, jehož hlavou jedinou jest Kristus. A této jednoty se doryká Apoštol, když praví v listě k Efeszským 4: „Usilujice zachovávat jednotu Ducha ve svazku pokoje. Jedno tělo, jeden Duch, jeden Pán, jedna víra, jeden křest, jeden Bůh a Otec všech.“ A je nepochybně, že bez tohoto sjednocení, jak jsem naznačil, není spasení.

65

70

75

80

85

KAPITOLA TŘETÍ

A však proti tomu, co již bylo pověděno, namíta se předně to, že platí-li tento názor, žádný předzvědený by nemohl být částí svaté matky církve obecné. Je to falešný záver, protože každý křestan podle slova u Matouše v 13. kapitole: „Podobno je království nebeské sítí spuštěné do moře“ a shromáždjující ryby všechno druhu“, je částí oné církve. A k tomu říká blažený Řehoř v homili: „Svatá církev je přirovnávána k sítí spuštěné do moře, jak proto, že byla svěřena rybářům, tak proto, že skrze ni je každý vyražován z vln přítomného věku do věčného království, aby neutronul v hluhbinách věčné smrti.“

Za druhé potvrzuje tento názor místo u Matouše v 22. kapitole: „Podobno je království nebeské člověku králi, který učinil svatbu svému synu. I poslal své služebníky, aby volali pozvané na svatbu... I vyšedše shromáždili všechny, které nalezli, dobré i zlé; a naplnila se svatba stolovníky.“ A k tomu místu říká Řehoř v 12. homili: „Hle, již ze samé povahy hodovníků je zřejmé, že touto královskou svatbou se označuje přítomná církev, v níž se scházejí zlí s dobrými. Církev jest zajiště smíšený celek pro různost svých synů.“

Za třetí je potvrzen slovem u Matouše v 13. kapitole: „Pošle Syn člověka anděly své a vyberou z království jeho všecka pohoršení i ty, kteří činí nepravost.“

Dále oním výrokem z 5. kapitoly Matoušovy: „Zruší-li kdo jedno z těchto nejménších příkázání a bude tak učít lidí, nejménší bude nazván v království nebeském.“ V obou výročích evangelia je tam podle 12. homiliie Řehořovy „královstvím nebeským míňena přítomná církev“. Pátým potvrzením je slovo u Lukáše 3: „Ten vás křtíti bude Duchem svatým a ohněm, v jeho ruce je vějčka a výčistí své humno a shromáždí

25

31

30